

Bästa HaV,

Krisen för den biologiska mångfalden är lika allvarlig som klimatkrisen. Utan fungerande ekosystem raderas grunden för ett hållbart samhälle och människors matförsörjning och hälsa hotas.

Det krävs ett systemskifte för att uppnå god miljöstatus i svenska hav. I bedömning av miljötillståndet i svenska havsområden 2018 konstateras att god miljöstatus i de flesta fall inte kommer kunna nås till 2020. De internationella havsmål och nationella miljömålen måste genomföras. Den biologiska mångfalden måste genomsyra pågående processer som det svenska genomförandet av EU:s havsmiljödirektiv. Sverige måste genomföra befintlig EU-lagstiftning, inte minst vad gäller sina åtaganden inom Natura 2000. Åtgärdsprogrammet för havsmiljön ska identifiera åtgärdsbehoven och ge en möjlighet att skapa en samsyn kring vad som behöver göras för att förbättra havsmiljön. Kraftfulla insatser behövs omgående för att vända den negativa trenden – insatser som bidrar till att naturen skyddas, att skadade naturområden restaureras och att sektorer som skogsbruk, jordbruk och fiske ställs om till ett hållbart nyttjande av naturens resurser. Vi måste använda oss av de verktyg vi redan har, såsom åtgärdsprogrammet under havsmiljödirektivet för att införa ett generellt förbud för bottentrålning i skyddade områden. Begränsade undantag kan ges, baserat på en tillståndprocess enligt naturbestämmelserna i miljöbalken.

Det behövs kraftfulla åtgärder om vi skall återskapa balansen i våra havsekosystem och därmed själva livsfundamentet för nuvarande och kommande generationer. Vi behöver sektorsansvar i naturvården, där alla sektorer som påverkar havet tar sitt ansvar för att restaurera vår förstörda havsmiljö och för att återskapa livskraftiga hav. Detta bör innefatta att alla sektorer som har koppling till, och därmed påverkar havet, det betyder alla maritima näringar, samt potentiellt miljöfarlig verksamhet, bör tillståndsprövas i alla marina skyddade områden liksom i övriga ekologiskt känsliga områden. (Världsnaturfonden WWFs yttrande till förslag avseende Sveriges nationella havsplaner (Dnr 666-19).

WWF anser att en miljökonsekvensbeskrivning skulle kunna göras på redskapsnivå av den grupp fiskare som vill fiska i området och bekostas av fiskarnas producentorganisation. Fisket regleras idag endast då det finns säkra bevis på att fiskat har negativ påverkan, men fisket måste istället kunna bevisa att det inte har negativ påverkan utom rimligt tvivel. Precis som beskrevs under samrådsmötet så anser vi att det är viktigt att titta på alla juridiska möjligheter att införa ett generellt bottentrålningsförbud i skyddade områden med stöd i Artikel 11, artikel 20 i GFP och artikel 12 i tekniska förordningen.

WWF anser att en skrivning bör införas i 12 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskenäringen gällande bestämmelser om att en särskild tillståndsprövning krävs för fiske i Natura 2000-områden enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken med tillhörande MKB. 12 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskenäringen hänvisar redan till en analys gällande vilken hänsyn som ska tas till naturvårdens intressen. WWF anser att detta behöver förtydligas och korshänvisas till Natura-bestämmelserna i miljöbalken. Liknande hänvisningar finns redan under 16 § i förordningen (1994:1716), varför WWF inte ser att det skulle finnas hinder att införa liknande skrivning under 12 § förordningen (1994:1716). Vidare anser WWF att det borde åligga verksamhetsutövaren att bekosta MKB:n, vilket det även finns stöd för i 12 § förordningen (1994:1716). Enligt denna paragraf får Havs- och vattenmyndigheten eller länsstyrelsen kräva hela eller delar av kostnaden för en analys av fiskets påverkan på miljön.

En sådan MKB bör uppfylla kraven i art- och habitatdirektivet. Försiktighetsprincipen måste råda även om flera samband kräver mer forskning innan de kan fastställas så bör beslut om reglering tas utifrån en försiktighetsansats för att inte riskera att lokala bestånd slås ut, i väntan på mer kunskap.

Det måste tas ett helhetsperspektiv nationellt, regionalt och internationellt för att nå i mål. Inklusive parallell processor såsom att ta fram respektive en ekosystembaserad fiskeförvaltning och nationella ekosystembaserade havsplaner där bör bygga på ett integrerat förhållningssätt samt i HaVs egna ord:

”Havsplanerna ska bidra till goda ekosystem och utveckling av ekosystemtjänster. De ska stödja inrättandet av nya marina skyddsområden i enlighet med nationella mål och skapa förutsättningar att stärka och bevara representativitet, funktionalitet och ekologiska samband.” (

<https://www.havochvatten.se/download/18.ffe12416a55627280be5db/1557234543136/pm-naturhavsplaneringen-2019.pdf>)

För WWF /

Karin & Metta

Vänliga hälsningar / Best regards

Metta Wiese
Sakkunnig Havsförvaltning/Expert Ocean Management
Världsnaturfonden WWF/WWF Sweden
Ulriksdals Slott, SE-170 81 Solna, Sweden

Tel: +46 8 624 74 00
Direct: +46 8 624 74 12
Skype: metta.wiese
metta.wiese@wwf.se
www.wwf.se

